

Δελφοί, 4 Οκτωβρίου 1998

**ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΟΡΥΦΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ-ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (3-4/10/98)**

(Δεύτερη ημέρα - Λήξη ερνασιών)

Κοινή συνέντευξη Τύπου

Αμέσως μετά το τέλος των εργασιών της τριμερούς συνάντησης Κορυφής μεταξύ Ελλάδας-Βουλγαρίας-Ρουμανίας, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, ο Πρόεδρος της Βουλγαρίας Πέτερ Στογιάνοφ και ο Πρόεδρος της Ρουμανίας Εμίλ Κονσταντινέσκου παραχώρησαν κοινή συνέντευξη Τύπου, στο Πολιτιστικό Κέντρο των Δελφών.

Στην αρχή της συνέντευξης ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης είπε τα εξής:

“Κυρίες και κύριοι,

Ολοκληρώθηκε σήμερα η συνάντηση Κορυφής μεταξύ της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και της Ελλάδας. Η συνάντηση αυτή διεξήχθη σε εξαιρετικά φιλική ατμόσφαιρα και η κοινή διαπίστωσή μας ήταν ότι είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, μας βοηθά να εξετάσουμε τη διεθνή κατάσταση, τις πιθανές εξελίξεις και να διαμορφώσουμε μια κοινή γραμμή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Υπάρχει ένα κοινό ανακοινωθέν. Θα ήθελα να αναφέρω ορισμένα κεντρικά σημεία αυτού του ανακοινωθέντος, το οποίο θα έχετε στη διάθεσή σας.

- Πρώτα απ’ όλα διαπιστώνουμε τη σημασία που έχει και για τις τρεις χώρες η διαδικασία της ευρωπαϊκή εννοποίησης. Βεβαίως, η Ελλάδα έχει μια διαφορετική σχέση με την Ε.Ε., αλλά είναι πεποίθησή μας ότι η διαδικασία της ευρωπαϊκή εννοποίησης και η ευρωπαϊκή διαδικασία διεύρυνσης πρέπει να συμπεριλάβουν όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες. Γι’ αυτό και η Ρουμανία και η Βουλγαρία είναι χώρες οι

οποίες πρέπει να ενταχθούν σ' αυτές τις διαδικασίες. Τονίζουμε ότι έχει ιδιαίτερη σημασία η εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου, ότι πρέπει να υπάρχουν φιλικές σχέσεις ανάμεσα στις χώρες οι οποίες βρίσκονται σ' αυτή την ενταξιακή διαδικασία, ότι θα πρέπει να υπάρχει αναγνώριση των Διεθνών Συνθηκών και επίλυση των όποιων διαφορών, με βάση τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου και με τη βοήθεια του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Θα πρέπει, δηλαδή, να εφαρμόζονται τα κριτήρια της Κοπεγχάγης.

- Διαπιστώσαμε ότι αυτή η συνεργασία μεταξύ μας, που άρχισε το 1995, έχει λάβει έκτοτε όλο και μεγαλύτερη διάσταση, έχει διευρυνθεί. Θεωρούμε αυτή τη διεύρυνση, που συμπεριλαμβάνει και συνεργασίες σε διάφορους τομείς, ως ιδιαίτερα θετική. Για το λόγο αυτό πρέπει να συνεχίσουμε τη συνεργασία και να την επεκτείνουμε. Μίλησα και χθες, κάτι που τονίζεται και στη σημερινή κοινή ανακοίνωση, για τη συνεργασία σε τομείς όπως η καταπολέμηση της εγκληματικότητας, του εμπορίου ναρκωτικών, του λαθρεμπορίου, αλλά και για τη συνεργασία σε άλλα σημαντικά θέματα, όπως είναι τα κοινά δίκτυα υποδομής, οι μεταφορές κ.τ.λ. Και στο πλαίσιο αυτό τονίζουμε την ανάγκη να προχωρήσει η κατασκευή των πανευρωπαϊκών διαδρόμων οι οποίοι συνδέουν τις τρεις χώρες μας (Ελλάδα-Βουλγαρία-Ρουμανία) με την υπόλοιπη Ευρώπη.
- Οσον αφορά τη διεθνή οικονομική κατάσταση, διαπιστώσαμε ότι, βεβαίως, η κατάσταση αυτή επηρεάζει τις εξελίξεις. Ομως, σ' αυτό το χώρο, τον οποίο αποτελούν οι τρεις χώρες μας, εφαρμόζονται ορισμένοι κανόνες, υπάρχουν ρυθμίσεις, υπάρχει δηλαδή μια πολιτική σταθερότητα, πολιτική βεβαιότητα, αλλά και ένα οικονομικό πλαίσιο, το οποίο προσφέρεται για επενδύσεις και επιτρέπει την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων. Και γι' αυτό πιστεύουμε ότι ο χώρος αυτός προσφέρεται για να υπάρξουν επενδύσεις, οι οποίες θα υποβοηθήσουν την περαιτέρω ανάπτυξη.
- Εξετάσαμε τρόπους με τους οποίους θα καταπολεμήσουμε πιο αποτελεσματικά την εγκληματικότητα. Συμφωνήσαμε για την ανταλλαγή πληροφοριών και την εγκατάσταση κέντρων, τα οποία θα ασχολούνται με τα θέματα αυτά, στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.
- Οσον αφορά τη διαδικασία διεύρυνσης της Ε.Ε. χαιρετίσαμε την έναρξη αυτής της διαδικασίας. Πιστεύουμε ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα πρέπει να αρχίσουν, το ταχύτερο δυνατό, στους τομείς που έχει ολοκληρωθεί η εξέταση του κοινοτικού κατεστημένου και ότι η συνεργασία μεταξύ μας θα συμβάλει στη

διαδικασία διεύρυνσης και στη διαδικασία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.

- Οσον αφορά τα διεθνή προβλήματα επικεντρώσαμε την προσοχή μας πρώτα στο θέμα του Κοσσυφοπεδίου. Πιστεύουμε, ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και ιδίως οι Γιουγκοσλαβικές Αρχές, πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την ειρηνική επίλυση του προβλήματος. Υπάρχει μια απόφαση των Ηνωμένων Εθνών. Η απόφαση αυτή τονίζει ότι θα πρέπει να υπάρξει διάλογος, ότι ο διάλογος αυτός δεν θα πρέπει να ξεκινήσει αφού ικανοποιηθούν ορισμένες προϋποθέσεις, αλλά να ξεκινήσει άμεσα, ότι η διαδικασία ειρηνικής επίλυσης θα πρέπει να συμπεριλάβει μια ευρεία αυτονομία για το Κοσσυφοπέδιο, αλλά και ταυτόχρονα τη διατήρηση των υφισταμένων συνόρων.
Εμείς πιστεύουμε ότι η εφαρμογή αυτής της απόφασης των Ηνωμένων Εθνών μπορεί να οδηγήσει άμεσα στην αποφυγή της εφαρμογής οποιωνδήποτε άλλων μέσων, τα οποία εμείς απευχόμαστε.
- Οσον αφορά την Αλβανία, χαιρετίσαμε την προσπάθεια που έγινε από τις πολιτικές δυνάμεις της Αλβανίας, την Αλβανική Κυβέρνηση, για την εφαρμογή της νομιμότητας, για τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Στηρίζουμε αυτή την προσπάθεια. Πιστεύουμε ότι η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσει το πολιτικό σύστημα στην Αλβανία να αντιμετωπίσει τα οποιαδήποτε προβλήματα.
- Τέλος, διαπιστώσαμε ότι η συνεργασία που υπάρχει σε επίπεδο κοινωνίας πολιτών -και υπάρχει πολλών ειδών τέτοια συνεργασία, όπως πανεπιστημιακή συνεργασία, ανταλλαγές προσώπων τα οποία ασχολούνται με κοινά θέματα, είτε στην επιστήμη, είτε στον πολιτισμό- θα πρέπει να συνεχισθεί και θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την ανάπτυξη όλων αυτών των συνεργασιών. Ετσι, θα υπάρχει μια καλύτερη επαφή και επικοινωνία μεταξύ των λαών μας.
- Το συμπέρασμά μας είναι ότι αυτή η προσπάθεια είναι μια προσπάθεια, η οποία στο χώρο της Ν.Α. Ευρώπης θα μπορέσει να δημιουργήσει μια στέρεη βάση για ειρήνη, φιλία, πρόοδο και οικονομική ανάπτυξη. Γι' αυτό θα πρέπει να συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια. Η επόμενη Σύνοδος Κορυφής θα πραγματοποιηθεί τον επόμενο χρόνο στη Βουλγαρία. Ταυτόχρονα, θα πρέπει στο πλαίσιο

αυτό το οποίο διαγράψαμε, να υπάρχουν πολύ περισσότερες συναντήσεις σε άλλα επίπεδα.

Κλείνοντας, θέλω και πάλι να υπογραμμίσω την ιδιαίτερα φιλική ατμόσφαιρα, το φιλικό κλίμα που επικράτησε κατά τη διάρκεια των εργασιών της Συνόδου και να χαιρετίσω αυτή την κοινή συμβολή σ' ένα κλίμα σταθερότητας, ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας στα Βαλκάνια. Τα παραγμένα Βαλκάνια, όπως δείχνει η σημερινή συνάντησή μας, δεν είναι ανάγκη να είναι παραγμένα. Μπορεί να είναι τα Βαλκάνια που δίνουν το μήνυμα της φιλίας και της συνεργασίας".

Ακολούθως, το λόγο πήρε ο Πρόεδρος της Βουλγαρίας Πέτερ Στογιάνοφ, ο οποίος τόνισε τα εξής:

(Ανεπίσημη μετάφραση από τη βουλγαρική γλώσσα)

Π.ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Κυρίες και κύριοι, θεωρώ πολύτιμα τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη συνάντηση αυτή και θα ήθελα κατ' αρχάς να ευχαριστήσω τον Έλληνα Πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη για την άψογη διοργάνωση, καθώς και για τη θαυμάσια τοποθεσία, την οποία επέλεξε για να φιλοξενήσει τη συνάντηση αυτή. Ο χώρος των Δελφών, η επιλογή αυτή φανερώνει ότι στη γη αυτή έχει ανθίσει ένας καταπληκτικός πολιτισμός, από τον οποίο μπορούμε να αντλήσουμε συμπεράσματα και διδάγματα, τόσο εμείς, όσο και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός. Αυτό δίνει άμεσα απάντηση στο ερώτημα του αν αποτελούμε τμήμα της Ευρώπης. Αποδεικνύει ότι, βεβαίως, και αποτελούμε ένα πολύ σημαντικό τμήμα της Ευρώπης.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους Έλληνες διοργανωτές για τη φιλοξενία που μας έχουν προσφέρει τις ημέρες αυτές, καθώς και για την πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση με ελληνικούς χορούς, χθες βράδυ.

Είναι πεποίθησή μου ότι η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μας φέρνει πιο κοντά, μας εξοικειώνει με τους πολιτισμούς της κάθε χώρας και αυτό είναι άλλο ένα παράδειγμα του πώς είναι δυνατόν να είναι κανείς καλός πατριώτης και ταυτόχρονα να σέβεται, να θαυμάζει και να είναι σε θέση να εκτιμήσει τις δημιουργίες των γειτόνων:

Δεν θα αναφερθώ εκτενέστερα στη διακήρυξη, καθώς συμφωνώ απόλυτα με τα συμπεράσματα, τα οποία εξέθεσε ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης. Θα ήθελα να ευχαριστήσω και πάλι την Ελλάδα για τον

τρόπο με τον οποίο μας έχει ανέκαθεν στηρίξει και μάλιστα σε στιγμές κρίσιμες, τόσο για τη Βουλγαρία, όσο και για τη Ρουμανία.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ανεξάρτητα από την παγκόσμια οικονομική κρίση και τις εξελίξεις στα Βαλκάνια, οι τρεις χώρες μας δηλώνουν ότι μέσα στην επικράτειά τους υπάρχουν οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες, οι οποίες τις καθιστούν ικανές να προσελκύσουν επενδύσεις και να προωθήσουν την οικονομία της κάθε χώρας.

Σπεύδω να προλάβω το σύνηθες ερώτημα, που τίθεται από τα Μέσα ενημέρωσης: Τί σας έκανε περισσότερη εντύπωση στη διάρκεια αυτής της συνάντησης, κύριε Πρόεδρε; Απαντώ ότι αυτό που μου έκανε περισσότερη εντύπωση ήταν το ανοικτό πνεύμα, η καλή θέληση, η οποία επικράτησε στη συνάντηση, καθώς και η ατμόσφαιρα αμοιβαίας εμπιστοσύνης, το κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης, στη δημιουργία του οποίου συνέβαλαν όλοι οι συμμετέχοντες. Αυτό είναι το κλειδί που θα μας βοηθήσει να πετύχουμε τη συναίνεση, καθώς και τη συνεννόηση στα περισσότερα ζητήματα, τα οποία συζητήθηκαν. Κάποια απ' αυτά ήταν πολύ σοβαρά. Κάποια άλλα πολύ λεπτά, ευαίσθητα.

Θέλω να δηλώσω την εξαιρετική ικανοποίησή μου από τον τρόπο με τον οποίο εκφράσθηκε η ομόφωνη στάση μας υπέρ της υποστήριξης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στις δυσχερείς προσπάθειες τις οποίες αναλαμβάνουν να επιτελέσουν στις χώρες τους, καθώς και την υποστήριξη της δημιουργίας του Κέντρου καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, το οποίο θα εδρεύει στο Βουκουρέστι.

Επιτεύχθηκε, επίσης, μια σαφέστερη συμφωνία για την έδρα της πολυεθνικής δύναμης, η οποία αποφασίσθηκε να είναι το Πλόφφ της Βουλγαρίας.

Είμαι πεπεισμένος πως έχουν τεθεί γερά θεμέλια για περαιτέρω συνέχιση του διαλόγου στο μέλλον. Ο διάλογος θα συμβάλλει στην προώθηση των τριμερών σχέσεων και θα έχει μια θετική επίπτωση στις παραμέτρους της συνεργασίας στην ευρύτερη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Θα συμβάλλει, παράλληλα, σε μια καλύτερη κατανόηση των προβλημάτων σ' αυτό το κομμάτι της Ευρώπης και στον υπόλοιπο κόσμο.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο Πρόεδρος της Ρουμανίας **Εμίλ Κονσταντίνέσκου**, ο οποίος είπε:

(Ανεπίσημη μετάφραση από τη Ρουμανική γλώσσα)

Ε.ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Κυρίες και κύριοι, θα ήθελα και εγώ να ευχαριστήσω τον Έλληνα Πρωθυπουργό για την άψογη διοργάνωση αυτής της συνάντησης, καθώς και για τη θαυμάσια φιλοξενία στους Δελφούς, σ' αυτό το χώρο πολιτισμού και ταυτόχρονα τοποθεσία επιβλητικής ομορφιάς.

Θα ήθελα, επίσης, να πω πως προσυπογράφω τα αποτελέσματα, τα οποία συνόψισε ο Έλληνας Πρωθυπουργός από την τριμερή συνάντησή μας.

Ξεκινώντας από την ιδέα ότι, στην ουσία, για την οικονομική ανάπτυξη, η σταθερότητα είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, θα ήθελα να επισημάνω ότι οι χώρες μας αποτελούν έναν άξονα σταθερότητας από Νότο προς Βορρά για μια μελλοντική Ευρώπη από τα Ουράλια μέχρι τον Ατλαντικό. Και η στιγμή προσφέρεται στο να αξιοποιήσουμε αυτή τη σταθερότητα που απορρέει τόσο από το επίπεδο των δημοκρατιών μας, όσο και από τα κριτήρια της οικονομίας της αγοράς. Αυτή, ακριβώς, η σταθερότητα που χαρακτηρίζει και τις τρεις χώρες μας συμβάλλει καταλυτικά στη διεύρυνση της τριμερούς συνεργασίας, ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορικών υποδομών, των τηλεπικοινωνιών, της ενέργειας και του τουρισμού. Αποφασίστηκε, λοιπόν, σ' αυτή την τριμερή συνάντηση Κορυφής, η περαιτέρω δραστηριοποίηση των κυβερνήσεών μας προς αυτή την κατεύθυνση.

Ο Πρόεδρος της Βουλγαρίας και εγώ προσωπικώς ζητήσαμε από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, τον κ. Σημίτη, να συνεισφέρει περαιτέρω – το πράττει ήδη – στην αρτιότερη πληροφόρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εν γένει της διεθνούς κοινότητας, ως προς την κατάσταση και την αλήθεια στις χώρες μας. Αυτό θα μας βοηθήσει κυρίως στον επενδυτικό τομέα σε μια στιγμή που η αγορά κεφαλαίων παρουσιάζει μια νευρικότητα.

Όπως ανέφεραν και οι προηγούμενοι ομιλητές, υπάρχει ακόμα ένα στοιχείο για την οικονομική ανάπτυξη: Η δραστική συρρίκνωση του οργανωμένου εγκλήματος. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου, σ' αυτή την τριμερή συνάντηση, για την εγκατάσταση στο Βουκουρέστι του Κέντρου SECI. Συμφωνήθηκε να πραγματοποιηθεί, το ταχύτερο δυνατό, μια συνάντηση των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης στη Ρουμανία, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό της δράσης μας για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας.

Συζητήσαμε και προβλήματα μείζονος ενδιαφέροντος, όπως εκείνα της διεύρυνσης του ΝΑΤΟ και της προσχώρησής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα ήθελα να εκφράσω, για μια ακόμη φορά, τις ευχαριστίες της Ρουμανίας προς την Ελλάδα, προς την Ελληνική Κυβέρνηση για τη σταθερή βοήθεια που μας παρέχει. Εκκινώ κι εγώ από την ιδέα του κ. Στογιάνοφ, που αφορά τη βοήθεια, την οποία δέχεται η Ρουμανία για την εγκατάσταση ενός Κέντρου σε ό,τι αφορά την πολυεθνική δύναμη στο Πλόφφ. Η Ρουμανία συνδράμει και εκείνη, από την πλευρά της, στη σταθερότητα της περιοχής.

Και αφού μιλάμε για σταθερότητα, δεν μπορούμε να αποφύγουμε στις συζητήσεις μας και τα προβλήματα που έχουν σχέση με το Κοσσυφοπέδιο και την Αλβανία. Οι χώρες μας βρίσκονται εγγύς των χωρών αυτών. Τίποτε, απ'ό,τι συμβαίνει στις περιοχές αυτές, δεν τους είναι αδιάφορο. Το αντίθετο μάλιστα. Επηρεάζονται και γι'αυτό ακριβώς εκφράσαμε, στην τριμερή συνάντησή μας, να βρούμε μια λύση για τη διευθέτηση της διένεξης στο Κοσσυφοπέδιο με την εφαρμογή της απόφασης 1199 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Και όσον αφορά την Αλβανία, εκφράσαμε την ανάγκη ώστε η Κυβέρνηση και όλα τα πολιτικά κόμματα, καθώς και η αλβανική κοινωνία, να δράσουν προς την κατεύθυνση της έναρξης ενός πολιτικού διαλόγου βασισμένου στους δημοκρατικούς θεσμούς, οι οποίοι αποτελούν το μοναδικό μέσο διασφάλισης της σταθερότητας και της νομιμότητας σ'αυτή τη χώρα.

Κλείνοντας, δεν μπορώ να μην θυμηθώ ότι ο Πασκάλ έλεγε πως το κέντρο του κόσμου είναι παντού και η περιφέρεια δεν είναι πουθενά. Ωστόσο, οι Δελφοί παραμένουν εδώ και αιώνες ένα κέντρο για όλους εκείνους που συμμερίζονται τις αξίες του πολιτισμού. Αξίες, οι οποίες μπορούν να αποφέρουν στους ανθρώπους ένα «συν» συμπαραστάσης και εμπιστοσύνης για το μέλλον.

Ευχαριστώ τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, τον κ. Σημίτη.

Ευχαριστώ την Ελληνική Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ τους διοργανωτές της τριμερούς αυτής Συνάντησης.

Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Μετά το τέλος των εισηγήσεων, οι τρεις ηγέτες απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων:

ΠΑΡΙΣ (REUTERS): Η ερώτησή μου απευθύνεται στους Προέδρους της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Εδώ και χρόνια υφίσταται μια

διαφωνία ως προς την κατασκευή μιας δεύτερης γέφυρας στον ποταμό Δούναβη. Μήπως έχει επέλθει κάποια συμφωνία στο πλαίσιο αυτής της συνάντησης; Έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος; Και ποιά είναι η άποψη των Ελλήνων ομολόγων σας για το θέμα αυτό;

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Το ζήτημα της δεύτερης γέφυρας βρίσκεται στο επίκεντρο μιας έντονης διαμάχης μεταξύ Ρουμανίας – Βουλγαρίας. Ωστόσο, δεν θα κρύψω το γεγονός ότι οι απόψεις μας εξακολουθούν να διίστανται.

Η δική μας άποψη είναι πολύ σαφής: Δύο γειτονικές χώρες, μελλοντικά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ, με κοινά σύνορα μήκους περίπου 300 χιλιομέτρων, δεν θα πρέπει να έχουν μία ή δύο, αλλά πολύ περισσότερες γέφυρες. Ωστόσο, στη φάση αυτή, το ζήτημα αυτό θα πρέπει να εξετασθεί έξω από το καθαρά πολιτικό του πλαίσιο, με πολύ πιο επαγγελματικά, τεχνικά επιχειρήματα και κίνητρα. Διότι η σύγκρουση στο Κοσσυφοπέδιο ξανακάνει πολύ πιο επίκαιρο το ζήτημα αυτό, καθώς πρόκειται για τη συντομότερη οδό, μέσω της οποίας θα μπορούσε κανείς να παρακάμψει τη Γιουγκοσλαβία, σε περίπτωση κλιμάκωσης ή επέκτασης της σύγκρουσης στο χώρο αυτό.

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Το πρόβλημα αυτό πρέπει να εξετασθεί με ευρύ πνεύμα, μέσα από ευρωπαϊκές υποδομές. Επ' αυτού συμφωνώ με την ιδέα του κ. Στογιάνοφ ότι χρειάζεται μια εξέταση τεχνική, σύνθετη. Και γι' αυτό οι Υπουργοί Μεταφορών της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας συμφώνησαν να συγκροτήσουν μια επιτροπή θεσμικού χαρακτήρα, μια επιτροπή εμπειρογνομόνων, η οποία θα εξετάσει διεξοδικώς όλες τις πτυχές του προβλήματος, που έχουν σχέση με αυτή την κατασκευή.

Α. ΦΑΡΑΚΟΣ (ΒΡΑΔΥΝΗ): Η ερώτησή μου απευθύνεται και στους τρεις ηγέτες. Δεν αισθάνεσθε ενοχλημένοι που κάποιοι άσχετοι, ευρισκόμενοι χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά σας, αποφασίζουν εάν θα γίνει πόλεμος ή όχι στην περιοχή σας;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Όπως σας ανέλυσα και χθες, προσπαθούμε να υπάρξει λύση στο πρόβλημα του Κοσσυφοπεδίου.

Θέλω να θυμίσω ότι όσον αφορά το πρόβλημα της Αλβανίας, χάρη στην επέμβαση και της Ελλάδας, χάρη στην εμμονή μας για την εφαρμογή πολιτικών και δημοκρατικών διαδικασιών, η κρίση εκτονώθηκε και μερικώς έχει ξεπεραστεί.

Υπάρχουν γεγονότα τα οποία έχουν μια διεθνή σημασία. Είναι αναπόφευκτο στα γεγονότα αυτά να θέλουν να έχουν λόγο άλλοι οι οποίοι διαδραματίζουν, σε διεθνές επίπεδο, ρόλο.

Εμείς, η Ελλάδα, έχουμε γι' αυτό υποστηρίξει ότι χρειάζεται μια κοινή ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Οτι η Ευρώπη πρέπει να διαδραματίσει έναν πολύ μεγαλύτερο ρόλο.

Εάν η Ευρώπη αποφασίσει να διαδραματίσει πολύ μεγαλύτερο ρόλο, εάν από κοινού χαράζονται οι γραμμές της εξωτερικής πολιτικής, τότε, βέβαια, ο κάθε παίκτης δεν θα έχει αυτή την ευχέρεια που έχει σήμερα.

(ανεπίσημη μετάφραση από τη βουλγαρική γλώσσα)

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Εκτιμούμε ιδιαίτερα την ελληνική συμβολή για την εξεύρεση μιας λύσης στη σύγκρουση αυτή. Από την άλλη πλευρά, ουδέποτε θα δεχόμαστε το επιχείρημα ότι αυτό (το γεγονός δηλαδή της ειρηνικής διευθέτησης ή μη του προβλήματος του Κοσσυφοπεδίου) δεν αποτελεί επίσης καθήκον των χωρών εκείνων, οι οποίες ευρίσκονται σε μεγάλη γεωγραφική απόσταση από την περιοχή. Εδώ έχουμε έναν πλανήτη, όπου όλα τα ζητήματα έχουν γίνει σφαιρικά, παγκόσμια, οικουμενικά, οπότε οποιαδήποτε χώρα και οποιαδήποτε σύγκρουση εγγύς ή μακριά έχει καταστεί ένα θέμα κοινού ενδιαφέροντος, κοινής φροντίδας για ολόκληρο τον κόσμο. Οιαδήποτε σύγκρουση στον πλανήτη, σήμερα, μπορεί να προκαλέσει αλυσιδωτές επιπτώσεις και αντιδράσεις. Ως εκ τούτου, χαιρετίζουμε τη δραστηριότητα ολόκληρης της διεθνούς κοινότητας σε μια ειλικρινή προσπάθεια να βρεθεί μια λύση στη σύγκρουση αυτή. Φυσικά, θα θέλαμε η λύση αυτή να είναι αποτελεσματική.

Επίσης, είναι άκρως σημαντικό να υπογραμμίσει κανείς ότι, κατά την εξεύρεση οιασδήποτε λύσης από την πλευρά της διεθνούς κοινότητας, πρέπει πρωτίστως να εισακουσθούν τα επιχειρήματα των ομόρων και γειτονικών χωρών. Και είναι άκρως σημαντικό, όταν επιχειρούμε να επιλύσουμε μια σύγκρουση, να μην επιβαρύνουμε με πρόσθετα προβλήματα όλες τις γειτονικές και όμορες χώρες.

(ανεπίσημη μετάφραση από τη ρουμανική γλώσσα)

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Είναι εξαιρετικά σημαντικό να μιλάμε όταν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα οποία είναι διεθνώς αναγνωρισμένα και κατοχυρωμένα, καταπατώνται, όταν το αναφαίρετο δικαίωμα στη ζωή τίθεται σε κίνδυνο. Συνεπώς, πρέπει να υπάρχει μια υπευθυνότητα και μια αίσθηση γενικής ευθύνης, γιατί, στην ουσία, αυτό είναι σημαντικότερο και από την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Θα πρέπει, λοιπόν, να μιλάμε (ας μου επιτραπεί ο όρος) για «παγκοσμιοποίηση της ευθύνης».

Κατ' αυτόν τον τρόπο η εμπλοκή του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών είναι και θα είναι και στο μέλλον ιδιαίτερα χρήσιμη. Διότι τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να γίνονται σεβαστά.

Καθίσταται, επίσης, αυτονόητο πως κάθε τι που συμβαίνει σε μια γειτονική χώρα στην περιοχή μας, κάθε τι που συμβαίνει σε μια χώρα που γειτνιάζει με τις τρεις χώρες μας, επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα τις χώρες μας. Και προς επίρρωση αυτού, σας παραπέμπω στο πρόσφατο παρελθόν: Στην κρίση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Βεβαίως, η ανθρωπότητα δεν προχωρεί προς τα εμπρός επηρεαζόμενη μόνο από αρνητικά παραδείγματα, καρπούς τεχνητών ισορροπιών.

Εγώ πιστεύω ότι η ανθρωπότητα πρέπει να δράσει αντλώντας εμπειρίες από θετικά παραδείγματα, καρπούς ζωντανών ισορροπιών, από θετικά παραδείγματα τα οποία γεννούν ελπίδες.

Το γεγονός ότι στη Ρουμανία, στη Βουλγαρία και στην Ελλάδα τα προβλήματα των μειονοτήτων έχουν ήδη επιλυθεί και το γεγονός ότι και οι τρεις χώρες μπόρεσαν να θεσμοθετήσουν σχέσεις βασιζόμενες στην απόλυτη εμπιστοσύνη, είναι ένα στοιχείο που μας δίνει ελπίδες και το οποίο πρέπει να αξιοποιήσουμε.

Γι' αυτό και οι τρεις χώρες μας είναι διατεθειμένες να προσφέρουν τις καλές υπηρεσίες τους στην αποκατάσταση και την εξομάλυνση της κρίσης τόσο στο Κοσσυφοπέδιο όσο και στην Αλβανία, καθώς και σε άλλα σημεία της ευρύτερης περιοχής, όπου η ειρήνη και η σταθερότητα κινδυνεύουν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: Με αφορμή την παράγραφο του κοινού ανακοινωθέντος που αφορά στο Κοσσυφοπέδιο, θα μπορούσατε να παράσχετε περισσότερες λεπτομέρειες ως προς την πλήρη εφαρμογή της απόφασης 1199 του Συμβουλίου Ασφαλείας; Μήπως χρειάζεται ένα νέο ψήφισμα με νέο περιεχόμενο;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει μια επίλυση του προβλήματος, χωρίς τη χρήση βίας.

Όσον αφορά το θέμα το οποίο θίξατε (ποια είναι η ερμηνεία και η έκταση αυτής της απόφασης) γνωρίζετε πολύ καλά ότι είναι ένα θέμα το οποίο συζητείται. Δεν είναι ανάγκη να πάρουμε σε αυτό, τώρα, θέση. Θέση πρέπει να πάρουμε στο θέμα του τι πρέπει να γίνει τώρα, για να επιλυθεί το πρόβλημα. Και θέση σ' αυτό το θέμα πήραμε. Χρειάζεται συζήτηση άμεσα, διάλογος χωρίς προϋποθέσεις. Χρειάζεται αναγνώριση μιας ευρείας αυτονομίας. Και χρειάζεται, επίσης, διαπίστωση του γεγονότος ότι δεν αλλάζουν τα σύνορα στα Βαλκάνια.

(ανεπίσημη μετάφραση από τη βουλγαρική γλώσσα)

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Δεν συζητήσαμε καθόλου για τέτοια διατύπωση στην οποία εσείς αναφερθήκατε. Δεν νομίζω ότι αυτό το οποίο εσείς ρωτήσατε περί νέου ψηφίσματος είναι η ορθότερη επιλογή για την ειρηνική διευθέτηση της σύγκρουσης.

(ανεπίσημη μετάφραση από τη ρουμανική γλώσσα)

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Τα δύο στοιχεία που αφορούν το σεβασμό των ήδη υπαρχόντων συνόρων είναι, πράγματι, βασικά. Αυτά τα δύο στοιχεία πρέπει να αποτελούν τη βάση ενός διαλόγου. Πιστεύω ότι δεν έχουν εξαντληθεί όλες οι ελπίδες. Συγχρόνως, πρέπει να αποσαφηνισθεί ότι και τα δύο αυτά στοιχεία (καθεστώς ευρείας αυτονομίας στο Κοσσυφοπέδιο και μη αλλαγή των υφισταμένων συνόρων στα Βαλκάνια) πρέπει να γίνουν σεβαστά απ' όλα τα κράτη της Ευρώπης.

Σ.ΤΡΙΛΙΚΗΣ (FLASH-ΕΞΟΥΣΙΑ): Θα ήθελα να σας ρωτήσω αν αναλάβετε πρωτοβουλία ως όμορα κράτη για την επίλυση της κρίσης στο Κοσσυφοπέδιο;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Την άλλη εβδομάδα στη Διάσκεψη της Απάλειας θα συναντήσουμε τόσο τον Πρόεδρο Μιλόσεβιτς, όσο -πιθανότατα- και τον νέο Πρωθυπουργό της Αλβανίας. Ελπίζω να έρθουν στην Απάλεια. Δηλώσαμε το ενδιαφέρον μας να συζητήσουμε εκεί αυτό το θέμα και να προκύψουν από τις συζητήσεις που θα υπάρξουν εκεί συγκεκριμένες λύσεις ή συγκεκριμένα μέτρα που θα προωθούν τη λύση.

Σας ευχαριστούμε πολύ.